

n luidruchtige
voorbijgaan.
kerkelijke en
orische vrien-

naar tijdelijk.
e omtrent den
or een gewel-

rialisme voor-
gaaf wilde
ld, alsof het
italisten ging.
juist de kapi-
de gevolgen
gaan, ja zelfs
exploiteeren.
m den gulden
veel mogelijk
deze arbeider
andag daarop
s gedaald. En
ok zeer goed

iedenis heeft
e rampen het
het losraken

chiedenis van
ven, van de
enis.
oen, die het
even kunnen
komt wat de
iets wat den

dit vergeet,
wildernis, die
ld met zich

omgekeerde
echts wezen-
t een wezen-

die geld kan
ederlandsche
n de rampen,
te overzien.
in Europa
geen betoog.
afing van het
zeer het mis-
eende kringen

e nationaal-
leerden, die
en voor het
t was echter

resteren op
e vrucht van
niet gedwon-

ander willen
t den gaven
staan. Het is

beurt en hoe
de leiding
dan kan ons
economisch
— betreft, de
er staan niet
estelijke be-
naar eens op
t, de jeugd
zekere geld,
ngs weg te

hebben veel
op het Chris-
het gesprek
ing inzet.

antirevolu-
orgaan heb-
hij aan haar
n. Schrijven

ionaire volk,
geloof niet,
n heeten in-
dere wetten

legale leven
die ons een
geloof dat

zulk een wildernis niet veel goeds op den duur opleveren zal.

Er moet weer goede orde komen.

Met hartelijke groeten en heilbiede uw toegengen
MARNIX.

N.B. Door een abuis van de redactie verschijnt deze brief een week eerder dan die, welke door schrijver is ingezonden als aan dezen voorafgaande.
K.S.

In het orgaan van de Utrechtsche Studenten Vereeniging, S.S.R. (Societas Studiosorum Reformatorum) lezen we onder het hoofd: „Uitspraak van de Contactcommissie over de geroyeerde: Kerkverraad“, het volgende:

Over de Contact Commissievergaderingen wordt nooit veel gezegd in de pers. Ze worden één, soms tweemaal in de week gehouden. Soms wordt het laat, vooral thans nu de universaire en Societaszuivering wordt behandeld. Door deze stof, die helaas hoofdmoet moet zijn, en in normale omstandigheden er niet was, is de Contact-Commissie overladen met werk en moeten we vaak tot diep in den nacht vergaderen.

Toch is het misschien goed een enkele maal eens iets te schrijven over deze vergadering, die nu al maanden lang staat voor de zwareste beslissingen, aangezien zij in de laatste maanden steeds voor diep ernstige problemen staat als daar zijn de verhouding tot de hoogleraren, de verhouding tot onze regering inzake de zuivering en vooral de verhouding tot de te zuiveren amici. Wij zijn God dankbaar dat dit alles kan geschieden in de beste sfeer van goede amicilia, zodat er voor de aanwezigen een opbouwende kracht van uitgaat, die ongemerkt de Societas ingaat via de dispuuten en afdelingsvergadering. Al met al hebben we menige prachtige vergadering meegemaakt, waarvan we dankbaar ver trokken. Ik denk hier b.v. aan de vergadering waarop de Duitslandgangers geschorst werden, wat niet anders geschiedde dan na een urenlange discussie om de zaak van alle kanten te bezien.

Nooit echter zal een vergadering meer indruk hebben gemaakt op ons, dan de vergadering van Maandagavond 27 Aug. waarop de zuiveringscommissie voor het eerst een advies uitbracht iemand te royeren omdat hij geketend en niet geprofileerd had.

Hoewel we met dit deel der vergadering eerst om elf uur begonnen, is er over deze amice urenleng beraadslaagd.

De Contact Commissie heeft zich afgevraagd waarom deze amice nu eigenlijk geroyeerd moest worden en kwam uiteindelijk tot de conclusie dat als enige reden was op te noemen, dat deze amice kerkverraad had gepleegd en weigerde dit in te zien.

Want het is kerkverraad zich loyaal te verklaren met een macht die niet van Jezus Christus is. En het is kerkverraad wanneer men dit niet inziet. Ik wil over dit punt niet veel schrijven, want onze visie mag bekend heten wat wij onder kerk en kerkverraad verstaan.

Maar er is nog een tweede punt ter sprake gekomen: De Contact-Commissie achtte het ook wenselijk dat dit punt in de pers even genoemd werd, opdat men het zou weten, waarom de S.S.R. amici royeert.

En op die Contact-Commissie is ook uitgesproken, dat het evenzo een kerkverraad zou zijn wanneer wij dit woord niet eerlijk zouden uitspreken voor het forum van onze afdeling, en voor het gezicht van de laatste vergadering heeft de praeses dat ook gedaan.

Be afdeling moet weten dat het op alle moment en alle plaats mogelijk is kerkverraad te plegen en wanneer wij dit bedenken dan zal ons dat schokken zoals het de Contact-Commissie geschokt heeft dit te moeten constateren, en het heeft haar meer geschokt dan mischienen menigeen zal denken, die in zijn leunstoel gezeten, eens gaat kijken wat de perscommissaris weer te zeggen heeft. Maar het moet gezegd worden: Er is in onze afdeling KERKVERRAAD geconstateerd, en wij zullen daarop verder hebben toe te zien, want een zuivering die zich alleen bezig houdt met politieke zuivering is op zichzelf KERKVERRAAD.

Mengen zal dit helemaal geen mooi stuk vinden qua artikel. Het zij zo, maar wat ik zou willen, is dat men DIT artikel eens helemaal vergat op dat ene woord na: KERK-VERRAAD.

Judas nu was een verrader.

Zalig wie zich aan de kerkelijke en bijbelse terminologie niet ergert maar ook op het woord KERKVERRAAD zijn hand legt en het aanvaardt met de prijspraak voor eeuwig van de verraders straf ontslagen te zijn, omdat Christus alle verradersloos op zich heeft genomen.

Vant deze geschorste amice zijn er uit gezet, maar mocht onze Societas nog eens zo zuiver worden dat er amici komen die als Judas eigenhandig naar de deur grijpen en opstappen en haastiglijk gaan doen, wat ze van plan zijn. Want wij leven al eeuwen na Judas en dus eeuwen dichter bij de wederkomst van Christus waardoor alles veel scherper wordt oftewel apocalyptisch.

P.S.: Mag ik verschoond blijven van vragen à la: of ik nu alle tekenaars Judassen vind? Wie zo iets denkt, heeft Judas niet begrepen en mijn artikel helemaal niet, maar dat gebeurt meer!

Onder den titel: „In memoriam Prof. Titus Brandsma: getuige van Christus“, schrijft hetzelfde blad:

Wanneer deze mededelingen verschijnen, is de leersavond over de illegale literatuur reeds gehouden.

Ik wil echter twee stukken hier weergeven uit de illegale literatuur, die tot het mooiste behoren, wat onze

letterkunde ooit aan Christelijke uiting heeft voortgebracht.

We laten Karl Barth maar rustig beweren met de juist tot het hoogleeraarschap opgestegen Dr Miskotte (zal landen in de Civitas Academica te Leiden) dat er geen Christelijke literatuur bestaat, maar spreken toch de wens uit, dat velen vooral het hierna volgende gedicht uit het hoofd mogen leren opdat ze er aan denken kunnen wanneer ze (en dat komen we eens allemaal in ons leven, voorzover we het niet al gedurig zijn) in een benauwende eenzaamheid komen, waar we het zullen moeten doen met het geloof alleen.

Laat vooral een ieder de beide laatste geschriftjes van Prof. Brandsma kopen, omdat die in hun klaren eenvoud een bezit vormen voor het leven.

Ik citeer eerst een stukje proza:
„Beata Solitudo. Ik ben er al helemaal thuis, in dat kleine celletje. Ik heb mij er nog niet verveeld, integendeel. Ik ben er alleen. o ja, maar nooit was Onze Lieve Heer mij zo nabij. Ik kan het uitjubelen van vreugde, dat Hij zich weer eens geheel door mij heeft laten vinden, zonder dat ik bij de mensen of de mensen bij mij kunnen. Hij is nu mijn enige toeverlaat en ik voel me veilig en gelukkig. Ik wil hier altijd blijven, als Hij het zo beschikt. Ik ben nog zelden zo gelukkig „en tevreden geweest.“

Nog schoner bijna heeft hij deze gedachte weergegeven in het volgende vers:

O Jezus, als ik U aanschouw,
Dan leeft weer dat ik van U hou
En dat ook Uw hart mij bemint.
Nog wel als Uw bijzondere vriend.

Al vraagt mij dat meer lijdensmoed
Och, alle lijdens is mij goed,
Omdat ik daardoor U gelijk
En dit de weg is naar Uw rijk

Ik ben gelukkig in mijn leed,
Omdat ik het geen leed meer weet,
Maar 't aller uitverkorenst lot
Dat mij vereent met U, o God.

Och laat mij hier maar stil alleen,
Het kil en koud zijn om mij heen
En laat geen mensens bij mij toe
't Alleen zijn word ik hier niet moe.

Want Gij o Jezus zijt bij mij.
Ik was U nimmer zoo nabij.
Blijft bij mij, bij mij, Jezus zoet,
Uw bijzijn maakt mij alles goed.

Brandsma nu was Hoogleraar.

Brandsma nu was een Rooms Katholiek.

De Societas Studiosorum Reformatorum buigt zich in eerbied voor dezen groten martelaar voor de zaak van het Christendom in Nederland in de Twintigste Eeuw.

Hij trooste en bemoedigde ons nadat hij gestorven is.

MIDDELBURG. — Van den heer J. P. te M. ontvingen wij het verzoek den lezers het volgende mede te deelen inzake de kwestie van het ter hand stellen van een serie vragen aan Dr Hommes, dat de vraagsteller part noch deel heeft aan dezen handel, wat aan de zaak zelve natuurlijk niets verandert.
K. S.

's-HERTOGENBOSCH. — Ter correctie op in de pers circulerende berichten meldt ds H. Veltman ons uit Den Bosch:

1. „De kerkeraad“ heeft zich over al- of niet-conformeren aan de synodale besluiten niet uitgesproken en dus kan ook niet geconstateerd worden, dat hij met de uitgesproken vonnissen accoord gaat. Of sommige kerkeraadsleden dat wellicht zouden willen doen, is een andere zaak.

2. Uit het sub 1 gezegde moet dus volgen, dat „de kerkeraad“ ook geen uitspraak heeft gedaan over de vraag: moeten we de geschorste en afgezette ambtsdragers niet beschouwen als van 's-Heeren wege uit het ambt gestooten en dus voor de wereld eerloos en der kerk schandelijk? Indien sommige kerkeraadsleden dat zouden willen doen, zou dat voor hun rekening zijn.

3. De kerkeraad stelt niet aan de classis voor om deze ambtsdragers als afgevaardigden van de vrijgemaakte kerken uit te nodigen op de meerdere vergaderingen der synodale kerken met adviseerende stem. Wat is het geval? De kerkeraad heeft aan de Particuliere Synode verzocht te overwegen of:

1e. op het getuigenis van de Classis Hardenberg en het besluit van den Utrechtschen kerkeraad inzake de „Verklaring van gevoelen“ van de bezwaarde predikanten en ouderlingen als basis in haar ressort alle moeilijkheden met bezwaarde leden en kerken voorkomen kunnen worden en het contact met de vrijgemaakte kerken en leden hersteld kan worden.

De vraag was dus: is hier een mogelijkheid om op een goede basis tot de zozeer gewenschte eenheid te komen? Maar er is onmiddellijk en op den kerkeraad en op de Part. Syn. door mijzelf op gewezen, dat dan ook de binding aan de leerbeslissing inzake het „houden voor enz.“ herroepen moet worden; en dat de schorsingen en afzettingen ongedaan moeten worden gemaakt, aangezien de Koning der kerk niet van Zijn Avondmaalstafel weert degenen, die voor Zijn waarheid en recht opkomen en den kansel niet toesluit voor degenen, die Zijn Woord getrouw bedienen.

Achteraf is gebleken op de vergadering der Generale Synode, dat de Utrechtsche verklaring inderdaad geen basis is voor samenleven, omdat ze weer door allerlei gemanipuleer van haat kracht beroofd is, terwijl punt 1 van die Utrechtsche verklaring reeds haar eigen zwakte had.

Maar het ging, toen ons besluit geboren werd, slechts

om de vraag: is hier een mogelijkheid om tot herstel van contact te komen en dus voor het aangezicht Gods nog eens saam te spreken over hetgeen tot zoo groote verdeeldheid aanleiding gegeven heeft en geeft.

Verder heeft de kerkeraad verzocht aan de Part. Syn. te overwegen of:

2e. er middelen en wegen gevonden kunnen worden om leden en kerken, meerdere en mindere vergaderingen te doordringen van de noodzaak niet alleen elkander als Gereformeerde broeders en zusters te zoeken en vast te houden doch ook de vereeniging in één verband uiteindelijk na te streven met onze broeders en zusters in de Chr. Geref. Kerk, de Geref. Gemeenten en de Ned. Herv. Kerk;

3e. zij zelf hiermede een begin kan maken door op haar vergaderingen afvaardiging met adviseerende stem te nodigen van genoemde kerken, de hoop uitsprekende, dat dit over en weer algemeene practijk moog worden ter verkrijging van de zoo noodige belangstelling voor en het contact met elkander.

Er is in deze twee punten geen sprake meer van de „Vrijgemaakte kerken“, zoodat het ook de bedoeling niet is, wat een of meerdere Mededeelingenbladen schrijven: „Niettemin stelt deze kerkeraad aan de classis voor om deze ambtsdragers als afgevaardigden van de vrijgemaakte kerken uit te nodigen op de meerdere vergaderingen der synodale kerken met adviseerende stem. Eenerzijds erkent men ze dus als onwaardige scheurmakers, anderzijds wil men ze uitnodigen mee te bouwen aan de kerk.“

De vraag van den kerkeraad te 's-Hertogenbosch was slechts: hoe krijgen we met de sub 2 genoemde broeders en zusters (het „hiermede“ van ten 3e slaat toch duidelijk terug op de sub 2 genoemden), dat zal kunnen leiden tot de eenheid van allen, die den Bijbel erkennen als Gods onfeilbaar Woord en Christus hun Zaligmaker en Koning welen. Want is die eenheid door Hem niet geboden? Mogen we onze broeders en zusters in de Chr. Geref. Kerk, de Geref. Gemeenten en de Ned. Herv. Kerk dan loslaten? Wat weten wij in 't algemeen van hun moeilijkheden af en zij van de onze? Is het niet dringend gewenscht elkander te leeren kennen en na te gaan: wat scheidt en wat vereenigt ons? Men kan natuurlijk over de wijze, waarop dit gebeuren moet, van meening verschillen met elkander. Daarom was het ook slechts een „verzoek tot overweging“.

Maar over de Vrijgemaakte kerken ging het hier niet — het zij nogmaals gezegd. Want in dat stadium, waarin de „vraag“ van 's-Hertogenbosch geboren werd, hadden we nog een kleine hoop, dat zoowel de leerbeslissing als de schorsingen en afzettingen herroepen zouden worden; althans gold dit voor een deel van den kerkeraad. En was dat gebeurd — dan behoefde immers over het „uitnodigen van deze afgevaardigden met adviseerende stem enz.“ niet gesproken te worden. Dan was de eenheid met hen hersteld! Punt 1 gaat daar over — en 2 en 3 handelen over iets anders!

4. Ik hoop van harte, dat men thans eenigszins in staat zal zijn de sluitrede te vinden.

Wat mijzelf betreft — ik spreek nu niet over „den kerkeraad“ — ik heb ter plaatse, waar zulks behoorde, duidelijk genoeg gezegd hoe ik over de leeruitspraak inzake het „houden voor enz.“ denk en over de schorsingen en afzettingen. God moge hen genadig zijn, die dit alles voor hun rekening nemen!

HATTEM. — Het adres van den scriba der vrijgemaakte kerk van Hattem is thans: H. Lijster, Ridderstraat A 299, Hattem.

De vacatures ontstaan door het zich onttrekken aan het opzicht van den wettigen Kerkeraad van een 4-tal ouderlingen zijn thans weer vervuld, zoodat de arbeid weer op normale wijze voortgang kan hebben.

Het aantal leden der kerk bedraagt nu plm. 1000, voor de vrijmaking ruim 1100.

GORINCHEM. — In de vergadering van den kerkeraad der Geref. Kerk te Gorinchem is het op Dinsdag 11 September tot een vrijmaking gekomen. Door een aantal leden was een smeekschift bij den kerkeraad ingediend zich van de binding van de leerbeslissing te willen vrijmaken. Daar de kerkeraad aan dit verzoek niet heeft willen voldoen heeft één ouderling zich vrijgemaakt. Nog drie oud-ouderlingen, die nog op deze vergadering aanwezig waren, doch wegens periodieke afbeding juist van het ambt waren ontheven verlieten tegelijk de vergadering. Onder hun leiding, met medewerking van den kerkeraad van Giessendam is de gemeente tegen Zondag 16 September voor de eerste maal opgeroepen tot den dienst des Woords.

AAN ONZE LEZERS.

We zijn reeds begonnen met het verzenden van de reeds verschenen nrs. Het is ons echter niet mogelijk om aan alle aanvragen van nrs 46, enz., nu te voldoen. Wie dus de nrs 46, enz. aanvraag en wel een gedeelte kreeg van wat hij vroeg, moet bedenken dat de niet gezonden nrs. later zullen volgen. Hierover behoeft men dan niet meer te correspondeeren. Wij houden die verzoeken, die na het verschijnen van nr 51 bij ons binnenkwamen, in portefeuille, tot we ze na eventueelen herdruk kunnen voldoen. Wie ons nog geen bericht zond kan dit natuurlijk nog doen, als er van de reeds verschenen nrs. enkele ontbreken.

Wie proefnummers toegezonden kreeg en daarvan enkele exemplaren overhiel, wordt verzocht deze te willen retourneren. We kunnen ze zoo goed gebruiken.

Wij verzoeken onze abonnee's die nog niet betaald hebben het abonnementsgeld over het loopende halfjaar (Juli—December 1945) per postwissel aan ons over te maken aan het adres: Kemink en Zoon, Over den Dom, Utrecht.

ADMINISTRATIE DE REFORMATIE.